

ÚSTREDNÁ
KNIŽNICA SAV

OPEN ACCESS WEEK 2021

It Matters How We Open Knowledge:
Building Structural Equity

OCTOBER 25-31

Directory of Open Access Journals

28.10.2021

Informačný deň o open access

LENKA DŽIMOVÁ

ÚSTREDNÁ KNIŽNICA SAV

Čo je DOAJ?

1. Databáza časopisov vychádzajúcich (plne) v režime OA
2. Vedecká, medzinárodná, multidisciplinárna
3. Komunitne budovaná
4. Exkluzívna a kontrolovaná
 - (registrácia časopisu je podmienená splnením viacerých kritérií)
5. Funguje od roku 2003
6. Obsahuje viac ako 16 500 OA časopisov

Poslanie DOAJ

Poslaním DOAJ je zvýšiť viditeľnosť, prístupnosť, reputáciu a využívanie recenzovaných vedecko-výskumných časopisov s otvoreným prístupom.

- Celosvetovo, bez ohľadu na vednú disciplínu, geografický pôvod (krajinu) alebo jazyk.

Prečo sa snažiť o indexovanie v DOAJ?

1. Reputácia a význam
2. Štandardy a osvedčené postupy
3. Súlad s podmienkami poskytovateľov finančných príspevkov (grantov)
4. Nájditeľnosť a viditeľnosť
5. Medzinárodné pokrytie

<https://doaj.org/>

THE DIRECTORY OF OPEN ACCESS JOURNALS

Find open access journals & articles.

Journals Articles

<input type="text"/>	In all fields 	SEARCH
----------------------	---	--------

80
LANGUAGES

129
COUNTRIES
REPRESENTED

12,070
JOURNALS
WITHOUT APCs

17,056
JOURNALS

6,694,319
ARTICLE RECORDS

Kritéria DOAJ pre vstup časopisu do databázy

1. **Základné údaje o časopise** (Basic Journal Information) – otázky 1 – 35
2. **Kvalita a transparentnosť redakčnej rady** (Quality and Transparency of the Editorial Board Process) – otázky 36 – 43
3. **Otvorenosť časopisu** (How Open is the Journal) – otázka 44.
4. **Licencovanie obsahu** (Content Licensing) – otázky 45 – 51
5. **Autorské práva a povolenia** (Copyright and Permissions) – otázky 52 – 55
6. **Informácie o navrhovateľovi** (Information about You) – otázky 56 – 58

Kritéria DOAJ pre vstup časopisu do databázy

<https://doaj.org/account/login?redirected=apply>

Slovenský preklad:

https://drive.google.com/drive/folders/1vLMMUq0_F3vedYSTT_IWhSvN_IVIHU73L

Základné kritériá pre vstup do DOAJ

- ✓ **časopisy sú plne OA**
 - časopis musí obsahovať vyhlásenie o otvorenom prístupe, ktoré naznačuje, že spĺňa definíciu otvoreného prístupu DOAJ
- ✓ **uverejňovať úplné texty vedeckých a / alebo prehľadových prác na webe bezplatne a bez časového embarga**
 - minimálne 5 článkov ročne
 - printová verzia sa môže predávať
- ✓ **nové časopisy** - pred podaním prihlášky musí nový časopis preukázať viac ako ročnú publikačnú históriu alebo že publikoval najmenej 10 článkov

Základné kritériá pre vstup do DOAJ

- ✓ **časopis musí mať jedinečnú URL adresu, teda vlastnú webovú stránku**
 - informačné stránky časopisu musia byť vyhľadateľné, ľahko prístupné, aktuálne, prehľadné a relevantné
 - pod touto adresou URL by sa nemala nachádzať žiadna iná služba alebo produkt
 - každý článok musí byť k dispozícii ako samostatný, fulltextový článok – jedna jedinečná adresa URL na článok (prípadne aspoň v HTML alebo PDF verzii)
 - web nemusí byť v angličtine. Ak je stránka k dispozícii vo viacerých jazykoch, poskytnuté informácie musia byť vo všetkých jazykoch rovnaké
- ✓ **všetky potrebné „obchodné informácie“ o časopise dohľadateľné na webovej stránke časopisu**

Informácie, ktoré musia byť ľahko dostupné z domovskej stránky časopisu

- ✓ Politika otvoreného prístupu
 - ✓ Ciele a rozsah pôsobnosti
 - ✓ Redakčná rada
 - ✓ Pokyny pre autorov
 - ✓ Redakčný proces (peer review)
 - ✓ Licenčné podmienky
 - ✓ Podmienky pre autorské práva
- ✓ Autorské poplatky
 - všetky poplatky, ktoré môžu byť autorovi účtované
 - ak časopis nemá žiadne poplatky, musí to byť uvedené
 - ✓ Kontaktné údaje
 - kontaktné údaje musia obsahovať skutočné meno a e-mailovú adresu časopisu
 - krajina v prihláške a na webovej stránke časopisu musí byť zhodná s tou, v ktorej je vydavateľ registrovaný a vykonáva svoje obchodné činnosti

Základné kritériá pre vstup do DOAJ

- ✓ **časopis musí mať aspoň jedno ISSN** (medzinárodné štandardné sériové číslo) **registrované v medzinárodnej agentúre** <https://portal.issn.org/>
 - ak existuje časopis v tlačenej aj online podobe, má mať ISSN pre obe verzie
 - ISSN musí byť uvedené na webe
 - názov časopisu v prihláške a na webe sa musí zhodovať s názvom na stránke issn.org

Základné kritériá pre vstup do DOAJ

- ✓ časopis musí mať redaktora a redakčnú radu uvedenú na webovej stránke spolu s afiliáciami všetkých členov
- ✓ všetky články musia pred publikáciou prejsť recenzným konaním:
 - na webe musí byť jasne uvedený typ recenzného konania spolu s detailnými informáciami o jeho priebehu
- ✓ *odporúča sa používanie služby na kontrolu plagiátorstva (nie je však podmienkou)*

Základné kritériá pre vstup do DOAJ

- ✓ Licenčné podmienky na používanie a opätovné používanie publikovaného obsahu musia byť jasne uvedené na webovej stránke časopisu
 - DOAJ na tieto účely odporúča používanie licencií Creative Commons
 - ak časopis nepoužíva licencie Creative Commons, mal by uplatňovať podobné licenčné podmienky - je veľmi dôležité, aby tieto podmienky boli jasne definované
- ✓ Podmienky pre autorské práva uplatňované na publikovaný obsah musia byť jasne uvedené a oddelené od autorských práv na webovú stránku
 - autorské práva nesmú odporovať licenčným podmienkam alebo podmienkam v politike otvoreného prístupu
 - nie je vhodné na akýkoľvek obsah v otvorenom prístupe uplatňovať informáciu „Všetky práva vyhradené“

DOAJ Seal

- Označenie DOAJ Seal („pečate DOAJ“) môže byť udelené časopisom, ktoré dodržiavajú osvedčené postupy pri publikovaní v OA.
- Približne len 10 % časopisov indexovaných v DOAJ má toto označenie - zahrnutie časopisu do databázy nie je podmienené získaním DOAJ Seal
- Na získanie označenia DOAJ Seal, musí časopis spĺňať sedem kritérií, ktoré sa týkajú osvedčených postupov v dlhodobom uchovávaní, používania trvalých identifikátorov, vyhľadateľnosti, politiky opätovného použitia a autorských práv
- Viac o DOAJ Seal: <https://doaj.org/apply/seal/>
 - Slovenský preklad: https://drive.google.com/drive/folders/1vLMMUq0_F3vedYSTT_IWhSvNIVIHU73L

Ďakujem za pozornosť.

Mgr. Lenka Džimová
Odbor podpory vedy
Ústredná knižnica SAV
Klemensova 19
814 67 Bratislava

lenka.dzimova@savba.sk